

Briselē, 16.12.2015.
COM(2015) 648 final

2015/0295 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,
ar ko Regulu (ES) Nr. 575/2013 groza attiecībā uz atbrīvojumiem preču dīleriem

(Dokuments attiecas uz EEZ)

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Termins “preču dīlers” aptver plašu dalībnieku spektru enerģētikas un preču tirgū – daži iesaistās vienīgi preču atvasināto instrumentu līgumu tirdzniecībā un funkciju un riska ziņā ir līdzīgi ieguldījumu brokeru sabiedrībām, savukārt citiem preču atvasināto instrumentu tirdzniecība ir tikai kā preču ražošanas papilddarbība. Regulā (ES) Nr. 575/2013 (“Kapitāla prasību regula” vai “KPR”) un Direktīvā 2013/36/ES (“Kapitāla prasību direktīva” jeb “KPD”) noteiktās prasības piemēro gan kredītiestādēm, gan ieguldījumu brokeru sabiedrībām. Prudenciālie noteikumi, kas piemērojami ieguldījumu brokeru sabiedrībām, ir atvasināti no noteikumiem, kurus piemēro kredītiestādēm, pielāgojot atbilstoši ieguldījumu pakalpojumiem, ko tās sniedz.

Ar KPR 493. panta 1. punktu un 498. panta 1. punktu preču dīlerus (ieguldījumu brokeru sabiedrības, kuru pamatdarbība ir tikai un vienīgi ieguldījumu pakalpojumu sniegšana vai ar finanšu instrumentiem saistītas darbības saskaņā ar Direktīvas 2004/39/EK I pielikuma C iedaļas 5., 6., 7., 9. un 10. punktu un kurām 2006. gada 31. decembrī nepiemēroja Padomes Direktīvu 93/22/EEK (1993. gada 10. maijs) atbrīvo attiecīgi no lielo riska darījumu prasībām un no pašu kapitāla prasībām.

Abu atbrīvojumu darbības laiks beidzas 2017. gada 31. decembrī. KPR sākotnēji bija iekļauta “turpināmības klauzula”, lai dotu pietiekami daudz laika regulatoriem tāda uzraudzības regulējuma noteikšanai, kas pielāgots preču dīleru riska profilam¹. Šim nolūkam ar KPR 493. panta 2. punktu un 498. panta 2. punktu Komisijai ir uzdots sagatavot ziņojumus līdz 2015. gada beigām. Pamatojoties uz šiem ziņojumiem, Komisija var nolemt iesniegt priekšlikumus, lai grozītu KPR. Komisijai ir arī tajā pašā termiņā jāiesniedz ziņojums par piemērotu režīmu ieguldījumu brokeru sabiedrību prudenciālai uzraudzībai kopumā. Arī šajā gadījumā, pamatojoties uz ziņojumu, var tikt sagatavots Komisijas priekšlikums.

Ņemot vērā, ka minētie ziņojumi ir savstarpēji saistīti, Komisija nolēma veikt vienotu regulējuma pārskatīšanu (turpmāk – “ieguldījumu brokeru sabiedrību regulējuma pārskatīšana”) un sagatavot vienotu ziņojumu par minētajiem tematiem. Tas tika atzīts par nepieciešamu, lai nodrošinātu saskaņotas uzraudzības sistēmas izveidi attiecībā uz visu veidu ieguldījumu brokeru sabiedrībām. Darbs ar ieguldījumu brokeru sabiedrību regulējuma pārskatīšanu jau ir uzsākts – Komisija ir lūgusi Eiropas Banku iestādei (EBI) un Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādei (EVTI) sniegt tehniskus ieteikumus šajā jautājumā. Ieteikumi ir gaidāmi līdz 2015. gada septembra beigām. Komisija tad izmantos ieteikumus, lai sagatavotu savu ziņojumu. Ja Komisija nolems mainīt pašreizējo uzraudzības sistēmu attiecībā uz ieguldījumu brokeru sabiedrībām, ziņojumā tiks sīki aprakstīti nākamie soļi attiecībā uz ieguldījumu brokeru sabiedrību regulējuma pārskatīšanu un plaši izklāstītas Komisijas apsvērtās izmaiņas.

Ieguldījumu brokeru sabiedrību regulējuma pārskatīšana ir sarežģīts projekts, kas līdz šā gada beigām netiks pabeigts. Tādēļ ir ļoti maz ticams, ka jebkādas tiesību aktus, kas varētu izrietēt no šīs pārskatīšanas, varētu sagatavot, pieņemt un sākt piemērot, pirms beidzas spēkā esošie atbrīvojumi (t. i., pirms 2017. gada beigām). Tam ir ietekme uz preču dīleriem: ja līdz tam

¹ Ar KPR faktiski pagarināja atbrīvojumus, kas jau bija ietverti Direktīvā 2006/48/EK, jo nebija pietiekami daudz laika izstrādāt atbilstošu uzraudzības sistēmu attiecībā uz preču dīleriem.

laikam nebūs ieviesta konkrēta uzraudzības sistēma, kas varētu izrietēt no ieguldījumu brokeru sabiedrību regulējuma pārskatīšanas, tiem, sākot ar 2018. gada 1. janvāri, tiktu pilnībā piemērotas KPR/KPD prasības.

Šādā gadījumā rodas divas problēmas. Pirmkārt, preču dīleriem būtu pilnībā jāpiemēro KPR/KPD prasības, nepastāvot apzinātam (un pamatotam) lēmumam, ka šāda pieeja patiešām ir vispiemērotākā attiecībā uz tiem. Otrkārt, pieņemot, ka ieguldījumu brokeru sabiedrību regulējuma pārskatīšanas rezultātā tiktu izveidota īpaši pielāgota uzraudzības sistēma attiecībā uz preču dīleriem, tie zaudētu stabilu tiesisko regulējumu. Tie ļoti īsā laikposmā (viens līdz divi gadi) pārietu no pašreizējās pieejas, kurā tie ir atbrīvoti no lielo riska darījumu un pašu kapitāla prasībām, uz pagaidu pieeju, kas ietvertu visas KPR/KPD prasības, un, visbeidzot, uz iepriekš minēto īpaši pielāgoto sistēmu. Tas nav vēlams iznākums.

Lai novērstu šādu situāciju, ir lietderīgi pagarināt esošos atbrīvojumus, kas noteikti KPR. Pagarinājumā būtu jāņem vērā laiks, kas būs nepieciešams, lai pabeigtu ieguldījumu brokeru sabiedrību regulējuma pārskatīšanu un sagatavotu, pieņemtu un piemērotu tiesību aktus, kas varētu izrietēt no šīs regulējuma pārskatīšanas.

- **Saskanība ar spēkā esošajiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Šis priekšlikums pilnībā saskan ar spēkā esošajiem KPR noteikumiem (ar to tiktu pagarināti tajā ietvertie atbrīvojumi). Tas arī pilnībā saskan ar vispārējo mērķi, kāpēc tiek veikta ieguldījumu brokeru sabiedrību regulējuma pārskatīšana (rast atbilstošu uzraudzības sistēmu attiecībā uz ieguldījumu brokeru sabiedrībām), kas ir paredzēta minētajā regulā (tas ļautu saglabāt pašreizējo pieeju attiecībā uz preču dīleriem, kamēr regulējuma pārskatīšana ir pabeigta un ir īstenoti jebkādi iespējami no tās izrietoši tiesību aktu priekšlikumi).

- **Saskanība ar citām ES politikas jomām**

Šis priekšlikums ir saistīts ar īstenošanas tiesību aktiem saskaņā ar Direktīvu 2014/65/ES (“*MiFID 2*”), kurā tiks apzināti tie preču dīleri, kas tiks klasificēti kā ieguldījumu brokeru sabiedrības². Tas ir saistīts arī ar politiku enerģētikas tirgu jomā, ņemot vērā, ka preču dīleri darbojas minētajos tirgos (tie var pat ietilpt lielās enerģētikas grupās)³.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

Tā kā ar priekšlikumu groza KPR, tika izvēlēts tas pats juridiskais pamats.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvai kompetencei)**

Pašreizējie atbrīvojumi ir ietverti Savienības tiesību aktos un jo īpaši KPR. Tā kā KPR nedod dalībvalstīm iespēju pagarināt šos atbrīvojumus, tos var pagarināt tikai Savienības līmenī.

- **Samērīgums**

Šis priekšlikums ir samērīgs, jo rada ļoti mazas izmaiņas spēkā esošajos tiesību aktos, lai risinātu 1. iedaļā aprakstīto problēmu.

² Ir saikne starp *MiFID 2* un KPR/KPD – ja preču dīlers tiek klasificēts kā ieguldījumu brokeru sabiedrība saskaņā ar *MiFID 2*, tam tiktu piemērotas arī KPR/KPD prasības.

³ Atbrīvojuma termiņa pagarināšana novērsīs jebkādas iespējamus traucējumus minētajos tirgos un dos pietiekami daudz laika, lai rastu atbilstošu uzraudzības sistēmu attiecībā uz preču dīleriem.

- **Instrumenta izvēle**

Tika izvēlēta regula, jo pagarināšanas dēļ ir jāgroza KPR.

3. **EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI**

- **Ex-post izvērtējumi/spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaude**

Kā iepriekš minēts, uzraudzības sistēma, ko piemēro ieguldījumu brokeru sabiedrībām (tostarp preču dīleriem) un kas ir izklāstīta KPR un KPD, pašlaik tiek pārskatīta. Saskaņā ar šīs pārskatīšanas rezultātiem tiks noteikta atbilstošā prudenčuālā pieeja attiecībā uz preču dīleriem. Šā priekšlikuma mērķis ir pagarināt pašreizējo pieeju attiecībā uz preču dīleriem, līdz būs pabeigta ieguldījumu brokeru sabiedrību regulējuma pārskatīšana un īstenotas jebkādas no tās izrietošās iespējamās izmaiņas pašreizējā uzraudzības sistēmā.

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Nekādas konkrētas apspriešanās ar ieinteresētajām personām nav notikušas.

- **Ekspertu atzinuma pieprasīšana un izmantošana**

Neatkarīgu ekspertu atzinums netika ne pieprasīts, ne izmantots.

- **Ietekmes novērtējums**

Šim priekšlikumam nav paredzēts ietekmes novērtējums, jo tam nebūs nekādas būtiskas saimnieciskas, sociālas vai ar vidi saistītas ietekmes. Tā vietā varētu rasties būtiska ietekme, ja atbrīvojumi netiktu pagarināti un tā rezultātā preču dīleriem tiktu pilnībā piemērotas KPR un KPD noteiktās prasības (neveicot nekādu analīzi par to, vai šāda pieeja attiecībā uz tiem būtu piemērota).

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Šis priekšlikums neparedz izmaiņas attiecībā uz preču dīleru regulatīvo slogu salīdzinājumā ar pašreizējo situāciju. Pieņemot, ka ieguldījumu brokeru sabiedrību regulējuma pārskatīšanas rezultātā tiks izstrādāta jauna uzraudzības sistēma attiecībā uz preču dīleriem, šis priekšlikums ir drīzāk paredzēts, lai novērstu to, ka preču dīleriem tiktu pilnībā piemērotas KPR un KPD noteiktās prasības (ar saistīto regulatīvo slogu), bet drīz pēc tam tiem sāktu piemērot iepriekšminēto jauno sistēmu.

Citiem vārdiem sakot, šā priekšlikuma mērķis ir novērst preču dīleru regulatīvā sloga pagaidu palielinājumu.

- **Pamattiesības**

Šim priekšlikumam nav ietekmes uz pamattiesību aizsardzību.

4. **IETEKME UZ BUDŽETU**

Šis priekšlikums neietekmē budžetu.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzības, novērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Šā priekšlikuma mērķis ir pagarināt periodu, kurā preču tirgotāji ir atbrīvoti no dažām KPR noteiktām prasībām. Nekādi konkrēti īstenošanas plāni nav vajadzīgi, jo pagarinājums ir tieši piemērojams un ļauj turpināt pašreizējo praksi. To pašu iemeslu dēļ nav jāievieš nekādas konkrētas uzraudzības, novērtēšanas un ziņošanas sistēmas. Tās drīzāk būs jāievieš saistībā ar jebkādam izmaiņām preču dīleriem piemērojamā uzraudzības sistēmā, kas varētu izrietēt no ieguldījumu brokeru sabiedrību regulējuma pārskatīšanas.

- **Skaidrojošie dokumenti (direktīvām)**

Neattiecas.

- **Konkrētu priekšlikuma noteikumu sīks skaidrojums**

Priekšlikumā ietvertie noteikumi attiecas tikai uz to, lai pagarinātu preču dīleru atbrīvojumu no KPR noteiktajām lielo riska darījumu un pašu kapitāla prasībām. Šā paskaidrojuma raksta iepriekšējās sadaļās jau ir sniegts sīkāks skaidrojums par priekšlikuma un tā noteikumu iemesliem un loģiku.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,**ar ko Regulu (ES) Nr. 575/2013 groza attiecībā uz atbrīvojumiem preču dīleriem**

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,
 ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 114. pantu,
 ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,
 pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,
 ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu¹,
 ņemot vērā Eiropas Centrālās bankas atzinumu²,
 saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,
 tā kā:

- (1) Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 575/2013³ ieguldījumu brokeru sabiedrības, kuru pamatdarbība ir tikai un vienīgi ieguldījumu pakalpojumu sniegšana vai ar finanšu instrumentiem saistītas darbības saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2004/39/EK⁴ I pielikuma C iedaļas 5., 6., 7., 9. un 10. punktu un kurām 2006. gada 31. decembrī nepiemēroja Padomes Direktīvu 93/22/EEK⁵ ("preču dīleri"), atbrīvo no lielo riska darījumu prasībām un no pašu kapitāla prasībām. Minētos atbrīvojumus piemēro līdz 2017. gada 31. decembrim.
- (2) Regulā (ES) Nr. 575/2013 ir arī noteikts, ka Komisijai līdz 2015. gada 31. decembrim ir jāsagatavo ziņojums par atbilstošu režīmu preču dīleru prudenciālajai uzraudzībai. Turklāt minētajā regulā ir noteikts, ka Komisijai ir līdz tam pašam datumam jāsagatavo ziņojums par atbilstošu režīmu ieguldījumu brokeru sabiedrību prudenciālajai uzraudzībai kopumā. Vajadzības gadījumā pamatojoties uz šiem ziņojumiem, sagatavo leģislatīvu aktu priekšlikumus.
- (3) Prudenciālās pieejas pārskatīšana attiecībā uz ieguldījumu brokeru sabiedrībām (ieguldījumu brokeru sabiedrību regulējuma pārskatīšana), tostarp attiecībā uz preču dīleriem, pašlaik tiek veikta, taču tā vēl nav pabeigta. Regulējuma pārskatīšana tiks

¹ OV C , , . lpp.

² OV C , , . lpp.

³ Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija Regula (ES) Nr. 575/2013 par prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (OV L 176, 27.6.2013., 1. lpp.).

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 21. aprīļa Direktīva 2004/39/EK, kas attiecas uz finanšu instrumentu tirgiem un ar ko groza Padomes Direktīvas 85/611/EEK un 93/6/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2000/12/EK un atceļ Padomes Direktīvu 93/22/EEK (OV L 145, 30.4.2004., 1. lpp.).

⁵ Padomes 1993. gada 10. maija Direktīva 93/22/EEK par ieguldījumu pakalpojumiem vērtspapīru jomā (OV L 141, 11.6.1993., 27. lpp.).

pabeigta un jauni tiesību akti, kas var būt vajadzīgi šīs pārskatīšanas rezultātā, tiks pieņemti tikai pēc 2017. gada 31. decembra.

- (4) Saskaņā ar pašreizējo režīmu pēc 2017. gada 31. decembra preču dīleriem tiks piemērotas lielo riska darījumu prasības un pašu kapitāla prasības. Tas varētu tos piespiest padarīt pašu kapitāla summu ievērojami lielāku, nekā tiem tā ir vajadzīga, lai turpinātu savu darbību, un tādējādi varētu pieaugt ar šo darbību veikšanu saistītās izmaksas.
- (5) Lēmumam piemērot preču dīleriem lielu riska darījumu prasības un pašu kapitāla prasības nevajadzētu tapt noilguša atbrīvojuma rezultātā. Gluži pretēji, minētajam lēmumam vajadzētu būt rūpīgi apdomātam, pamatojoties uz ieguldījumu brokeru sabiedrību regulējuma pārskatīšanas secinājumiem, un skaidri izklāstītam tiesību aktos.
- (6) Tāpēc būtu jānosaka jauns termiņš, līdz kuram piemēro atbrīvojumus. Attiecīgi būtu jāgroza Regula (ES) Nr. 575/2013,

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Regulu (ES) Nr. 575/2013 groza šādi:

1) regulas 493. panta 1. punkta otro teikumu aizstāj ar šādu:

“Šo atbrīvojumu var izmantot līdz 2020. gada 31. decembrim vai līdz datumam, kad stājas spēkā jebkādas izmaiņas atbilstīgi šā panta 2. punktam, atkarībā no tā, kurš datums ir agrāks.”;

2) regulas 498. panta 1. punkta otro daļu aizstāj ar šādu:

“Šo atbrīvojumu piemēro līdz 2020. gada 31. decembrim vai līdz datumam, kad stājas spēkā jebkādi grozījumi saskaņā ar 2. un 3. punktu, atkarībā no tā, kurš datums ir agrāks.”.

2. pants

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*